

חוק העובדים הסוציאליים, התשנ"ו-1996¹

פרק א' - מטרת החוק

מטרת החוק

1. מטרת חוק זה היא להסדיר את העיסוק במקצוע העבודה הסוציאלית לשם:
 - (1) קידום רווחת הפרט והחברה בישראל תוך שמירה על כבוד האדם ועקרון השוויון;
 - (2) שמירה על רמה מקצועית והתנהגות הולמת של העוסקים במקצוע העבודה הסוציאלית.

פרק ב' - פרשנות

הגדרות

(תיקון התשס"ד)

2. בחוק זה -

"עיסוק בעבודה סוציאלית" - עיסוק מקצועי, כמשלח יד, לשיפור תפקודם האישי והחברתי של הפרט, המשפחה והקהילה בדרך של טיפול, שיקום, ייעוץ והדרכה הנעשים בדרך כלל בידי עובד סוציאלי ובשיטות טיפול מקצועיות הנהוגות בעבודה סוציאלית;

"עובד סוציאלי" - מי שכשיר להיות עובד סוציאלי לפי חוק זה והוא רשום בפנקס העובדים הסוציאליים;

"ועדת הרישום" - ועדת הרישום שמונתה לפי סעיף 13;

"המועצה" - המועצה לעבודה סוציאלית שמונתה לפי סעיף 51;

"מחלה מסכנת" של עובד סוציאלי או מבקש רישום, אחד מאלה -

- (1) מחלת נפש העלולה לגרום לאי יכולת לעסוק בעבודה סוציאלית;

- (2) מחלה או כושר לקוי העלולים לשלול ממנו את היכולת לעסוק בעבודה סוציאלית לחלוטין, זמנית או

חלקית;

"פנקס" - פנקס העובדים הסוציאליים כאמור בסעיף 10;

"רשם" - מי שנתמנה לרשם העובדים הסוציאליים לפי סעיף 12;

"השר" - שר העבודה והרווחה.

פרק ג' - העיסוק בעבודה סוציאלית

ייחוד העיסוק

3. (א) לא יעסוק אדם בעבודה סוציאלית אלא אם כן הוא עובד סוציאלי.
 - (ב) מי שרישמו בפנקס הותלה על פי הוראות חוק זה אינו רשאי לעסוק בעבודה סוציאלית בתקופת ההתליה.
 - (ג) עובד סוציאלי שנרשמו לגביו בפנקס הגבלות לפי חוק זה רשאי לעסוק בעבודה סוציאלית בכפוף להגבלות.
 - (ד) לא יראו כעיסוק בעבודה סוציאלית פעולה בתום לב שעשה מי שאינו עובד סוציאלי, במהלך עיסוקו או משלח ידו, שאינם עיסוק בעבודה סוציאלית.
 - (ה) אין בהוראות חוק זה כדי למנוע מתלמיד במוסד להשכלה גבוהה כאמור בסעיף 9(א)(1), לעסוק בעבודה סוציאלית במסגרת לימודיו.

איסור העסקה

4. לא יעסיק אדם בעבודה סוציאלית את מי שאינו עובד סוציאלי.

התחזות לעובד סוציאלי

5. לא יתחזה אדם לעובד סוציאלי ולא ישתמש בתואר עובד סוציאלי או בתואר הדומה לו עד כדי להטעות, אלא אם כן הוא עובד סוציאלי.

¹ ס"ח 1574, התשנ"ו (8.3.1996), עמ' 152.

תיקונים: ס"ח 1946, התשס"ד (28.6.2004), עמ' 424;
ס"ח 2020, התשס"ה (8.8.2005), עמ' 744.

תפקידים שמקצתם עבודה סוציאלית

6. (א) על אף הוראות סעיפים 3 ו-4, השר, לאחר התייעצות עם המועצה, רשאי לקבוע כי תפקיד או משרה אשר רק בחלקם הינם עיסוק בעבודה עבודה סוציאלית, יהיה רשאי גם מי שאינו עובד סוציאלי לעשותם, ורשאי יהיה מעסיק להעסיק אדם שאינו עובד סוציאלי בתפקיד או במשרה שנקבעו כאמור.
- (ב) השר, לאחר התייעצות עם המועצה, רשאי לקבוע לגבי תפקיד או משרה כאמור בסעיף קטן (א), כי רק עובד סוציאלי יהיה רשאי לעסוק בהם ומשנקבע כן ניתן יהיה להעסיק בהם רק עובד סוציאלי; עיסוק בתפקיד או במשרה שנקבעו לפי סעיף קטן זה ייחשב כעיסוק בעבודה סוציאלית.

קבלת מידע

7. (א) אדם זכאי לקבל מעובד סוציאלי מידע בדבר טיפולו של העובד הסוציאלי בעניינו למעט מידע הנוגע לאדם אחר ורישומים אישיים של העובד הסוציאלי.
- (ב) עובד סוציאלי רשאי שלא למסור, באופן מלא או חלקי, מידע כאמור בסעיף קטן (א) אם לדעתו תיגרם, עקב מסירת המידע, פגיעה חמורה במבקש המידע או באדם אחר.
- (ג) אי מסירת מידע לפי סעיף קטן (ב) טעונה אישור של הממונה על העובד הסוציאלי אם הממונה הוא עובד סוציאלי, ובהעדר ממונה כאמור - אישור של עובד סוציאלי שיקבע השר דרך כלל או לענין מסויים.
- (ד) הרואה עצמו נפגע מהחלטת עובד סוציאלי שלא למסור מידע לפי סעיף זה רשאי לפנות לוועדת מידע שמונתה לפי סעיף 54(ב) שתהא מוסמכת לצוות על עובד סוציאלי למסור מידע כאמור, מלא או חלקי.
- (ה) שר המשפטים, לאחר התייעצות עם השר, יקבע את סדרי הדין לפני ועדת המידע; כל עוד לא הותקנו תקנות כאמור או בענין שלא נקבעה לגבי הוראה בתקנות, תפעל הוועדה בדרך הנראית לה כצודקת וכמועילה ביותר.

סוד מקצועי

(תיקון התשס"ה)

8. (א) מידע על אדם שהגיע לעובד סוציאלי במסגרת מקצועו, חובה עליו לשמרו בסוד ואינו רשאי לגלותו אלא באחת מאלה:
- (1) האדם שעליו המידע הסכים בכתב לגילוי לאחר שהוסברה לו משמעות ההסכמה, זולת אם העובד הסוציאלי שוכנע שהגילוי עלול לפגוע באותו אדם או בבן משפחתו;
 - (2) הגילוי הוא של מידע שנמסר לעובד סוציאלי שלא על ידי האדם שעליו המידע, ובלבד שהעובד הסוציאלי שוכנע שהמידע דרוש לשם טיפול באותו אדם או בבן משפחתו;
 - (3) הגילוי הוא של מידע שנמסר לעובד סוציאלי בידי האדם שעליו המידע, ובלבד שהעובד הסוציאלי שוכנע שהמידע דרוש לשם טיפול בילדיו הקטינים של אותו אדם;
 - (4) הגילוי דרוש לשם מניעת פגיעה באדם שעליו המידע או באדם אחר;
 - (5) קיימת בחוק חובה או רשות לגילוי המידע או לאיסוף המידע;
 - (6) הגילוי נדרש על ידי ועדת המשמעת כמשמעותה בחוק זה;
 - (7) הגילוי דרוש למטרת פיקוח מקצועי על עבודת עובדים סוציאליים או הדרכתם ובלבד שהמידע יימסר רק לבעלי תפקידים ועל פי כללים שקבע השר לאחר התייעצות עם המועצה;
 - (8) בית משפט שבפניו התעורר הצורך בגילוי המידע התיר את גילוי המידע, אם נוכח שקיימות נסיבות מיוחדות המצדיקות זאת.
- (ב) הוראות סעיף קטן (א) חלות גם על כל אדם שקיבל מידע לפי הסעיף הקטן האמור.
- (ג) בסעיף זה, "בן-משפחה" - בן זוג, הורה, אח או אחות, בן או בת, נכד או נכדה.

פרק ד' - כשירות ורישום בפנקס

כשירות לעבודה סוציאלית

(תיקון התשס"ד)

9. (א) מי שנתקיים בו אחד מאלה כשיר להיות עובד סוציאלי:

(1) הוא בעל תואר בוגר בעבודה סוציאלית של מוסד להשכלה גבוהה בישראל המוכר על פי חוק המועצה להשכלה גבוהה, התשי"ח-1958, או של מוסד להשכלה גבוהה שהוכר או שניתן לו היתר כאמור בסעיף 28א לחוק האמור, או שהוא בעל תואר אחר לעבודה סוציאלית של מוסד כאמור והשר הכיר בתואר לאחר התייעצות עם המועצה;

(2) הוא בעל תואר בוגר או תואר אחר בעבודה סוציאלית של מוסד להשכלה גבוהה ללימודי עבודה סוציאלית מחוץ לישראל, והשר הכיר במוסד ובתואר לאחר התייעצות עם המועצה;

(3) הוא בעל תעודת גמר שניתנה מאת מוסד ללימודי עבודה סוציאלית מחוץ לישראל המקנה לבעליה את הזכות לעבוד או להירשם כעובד סוציאלי באותה מדינה, והשר הכיר במוסד ובתעודה לאחר התייעצות עם המועצה;

(4) היה כשיר, ערב תחילתו של חוק זה, לעבודה סוציאלית לפי חוק שירותי הסעד, התשי"ח-1958 ונרשם מכוח החוק האמור ככשיר לעבודה סוציאלית לפני תחילתו של חוק זה, ואם לא נרשם - הרשם, בהתייעצות עם ועדת הרישום, אישר כי היה כשיר לפי החוק האמור.

(ב) לענין סעיף קטן (א)(2) ו-(3), רשאי השר להכיר במוסד ללימודי עבודה סוציאלית, תוך הבחנה בין סוגי תעודות הניתנות על ידי אותו מוסד או בין תארים, תכניות לימודים שונות או מסלולי לימודים שונים באותו מוסד.

רישום בפנקס העובדים הסוציאליים

10. (א) מי שכשיר להיות עובד סוציאלי זכאי להירשם בפנקס העובדים הסוציאליים לפי חוק זה.
(ב) השר יקבע כללים בדבר דרכי הרישום בפנקס, פרטי הרישום בו, הפרטים שעל המבקש להגיש, פרטי טופס הבקשה לרישום ואופן הגשתה.
(ג) הפנקס יהיה פתוח לעיון הציבור.

מסירת מידע

11. כל הרשום בפנקס חייב להודיע לרשם, תוך 30 ימים, על כל שינוי שחל לגביו בפרטי הרישום, והוא או מעבידו חייבים למסור לרשם, לפי דרישתו, כל ידיעה הנוגעת לענין הרישום.

הרשם

12. השר ימנה, עובד משרד העבודה והרווחה, בעל השכלה אקדמית שיכהן כרשם העובדים הסוציאליים.

ועדת הרישום

13. (א) השר ימנה ועדת רישום של חמישה שתפקידה יהיו כמפורט בחוק זה.
(ב) חברי הועדה יהיו -

- (1) עובד משרד העבודה והרווחה, הכשיר להתמנות לשופט בית משפט השלום, והוא יהיה יושב ראש הועדה;
(2) שני חברים שתבחר המועצה מבין חבריה, ואם לא נבחרו כאמור תוך 45 ימים מיום דרישת השר, ימונו על ידי השר;
(3) עובד סוציאלי, נציג ארגון העובדים שעם חבריו נמנה המספר הרב ביותר של העובדים הסוציאליים בישראל (להלן - איגוד העובדים הסוציאליים);
(4) מנהל בית ספר לעבודה סוציאלית או אחד מתוך סגל ההוראה בעבודה סוציאלית במוסד להשכלה גבוהה, לפי חוק המועצה להשכלה גבוהה, התשי"ח-1958, שיוצע על ידי מועצת המנהלים של בתי הספר לעבודה סוציאלית, ואם לא הוצע כאמור תוך 45 ימים מיום דרישת השר, ימונה על ידי השר.
(ג) חברי הועדה האמורים בסעיף קטן (ב)(2), (3) ו-(4) יתמנו לשלוש שנים ומותר לשוב ולמנותם.
(ד) הועדה רשאית לפעול אם נכחו בישיבה לפחות שניים מחבריה.
(ה) הרשם רשאי להשתתף בישיבות ועדת הרישום ללא זכות הצבעה.

תפקידי הרשם וסמכויותיו

14. (א) מצא הרשם כי התקיימה במבקש הרישום הוראה מהוראות סעיף 9, ירשמו בפנקס.
(ב) הרשם רשאי שלא לרשום את המבקש בפנקס, אף אם התקיימה בו הוראה מהוראות סעיף 9, אם מצא אחד מאלה -

- (1) מבקש הרישום הורשע בעבירה שיש עמה קלון או בעבירה שלפי חומרתה או נסיבותיה אין הוא ראוי להיות עובד סוציאלי וטרם עברו חמש שנים מיום ההרשעה או אף אם עברו חמש שנים כאמור - אם קיימות נסיבות מיוחדות שלפיהן אין לרשמו בפנקס;
- (2) קיימות נסיבות אחרות לפיהן אין מבקש הרישום מסוגל או ראוי לעסוק בעבודה סוציאלית.
- (ג) נרשם אדם בפנקס תוך מסירת נתונים כוזבים או תוך הסתרת עובדות, אשר אילו היו ידועות לרשם יש יסוד סביר להניח שלא היה רושמו, רשאי הרשם למחוק את רישומו.
- (ד) נקבע לפי חוק זה שיש למחוק את רישומו של אדם מהפנקס, להתלות את רישומו או להגביל את רישומו בתנאים - ייעשה הדבר בידי הרשם.

הליכים לענין סירוב רישום בפנקס או מחיקה מהפנקס

15. (א) לא יתן הרשם החלטה לפי סעיף 14(ב) או (ג) אלא לאחר שעשה כל אלה -
- (1) נתן למבקש הרישום או למי שרשום בפנקס, לפי הענין, הזדמנות לטעון טענותיו;
- (2) התייעץ עם ועדת הרישום.
- (ב) הרשם יודיע למבקש הרישום או למי שרשום בפנקס את החלטתו ונימוקיה.

(תיקון התשס"ה)

16. (בוטל).

פרק ה' - פסילה מטעמי בריאות

בדיקה רפואית

17. היה לרשם חשש סביר כי מבקש רישום בפנקס או מי שרשום בפנקס סובל ממחלה מסכנת, רשאי הוא לדרוש מהם להתייצב לפני ועדה רפואית כאמור בסעיף 18 לשם בדיקת כושרם הגופני או הנפשי, במקום ובמועד שתקבע הועדה.

ועדה רפואית

18. (א) השר ימנה לענין פרק זה ועדה רפואית של שלושה רופאים או רופאים פסיכיאטרים (להלן - ועדה רפואית), לפי הענין; מינוי ועדה רפואית יכול שיהיה כללי או למקרה מסוים.
- (ב) הועדה הרפואית תגיש את ממצאיה ומסקנותיה, כשהם מנומקים, לרשם.

מניעה או מחיקה של רישום למסרב להתייצב

19. (א) סירב מבקש הרישום לדרישת הרשם לפי סעיף 17, לא ירשמו הרשם בפנקס כל עוד לא התייצב ונבדק.
- (ב) הרשום בפנקס יהיה פטור מחובת התייצבות לפני ועדה רפואית אם הודיע בכתב לרשם כי הוא מבקש למחוק את שמו מהפנקס; עשה כן - ימחק הרשם את שמו מהפנקס.

מועד התייצבות

20. הועדה הרפואית לא תקבע מועד להתייצבות לפניה אלא בתום 30 ימים מהיום שבו נמסרה למבקש הרישום או לרשום בפנקס הודעה על דרישת הרשם לפי סעיף 17.

התליית רישום עד בדיקה

21. הרשם רשאי להתלות את רישומו של מי שרשום בפנקס, שנדרש להתייצב לפני ועדה רפואית ולא התייצב במועד ובמקום שנקבעו, עד שייבדק.

התליה

22. (א) נוכח הרשם כי מחלה מסכנת של מי שרשום בפנקס, גורמת לסכנה תכופה עד שאין לחכות לסיום ההליכים לפי פרק זה, רשאי הוא להתלות את רישומו עד למתן ההחלטה הסופית אך לא יותר משלושה חודשים, ובלבד שיעביר, בסמוך למתן החלטתו, את הענין לטיפול של הועדה הרפואית.
- (ב) לא סיימה הועדה הרפואית את ההליכים עד תום התקופה הקבועה בסעיף קטן (א), רשאי הרשם, בהסכמת הועדה הרפואית, להאריך את תקופת ההתליה עד שלושה חודשים נוספים.

(ג) לא הסתיימו ההליכים עד תום התקופה השניה כאמור, רשאי הרשם, בהסכמת הועדה הרפואית, ואם דחיפות ההתליה עומדת בעינה, לחזור ולהאריכה לתקופה אחת נוספת עד שלושה חודשים.

קבלת ראיות

23. היה לועדה רפואית יסוד להניח שמידע או שמסמך העשוי להעיד על מחלה מסכנת של מי שרשום בפנקס או של מבקש רישום נמצאים בידי מוסד רפואי, רופא, או אדם אחר, רשאית היא, על אף האמור בכל דין, לדרוש מבעל המידע או המסמך שימסרנו לה, ומשדרשה כאמור - ימסור בעל המידע את המסמך או המידע.

חובת סודיות

(תיקון התשס"ה)

24. מי שהגיעה אליו, על פי פרק זה, ידיעה בדבר מחלה מסכנת, חייב לשמרה בסוד ולא לגלותה אלא באחת מאלה -

(1) במידה שיש בכך צורך לשם ביצוע הוראות פרק זה ;

(2) אם הורשה לכך על ידי בית משפט שבפניו התעורר הצורך בגילוי המידע.

סמכויות הרשם על פי קביעת הועדה

25. קבעה הועדה הרפואית כי מבקש רישום או מי שרשום בפנקס אינו מסוגל לעסוק בעבודה סוציאלית מחמת מחלה מסכנת, או כי הוא מסוגל לעסוק בעבודה סוציאלית בהגבלות מסויימות, והכל לחלוטין או לשעה, רשאי הרשם לסרב לרשמו בפנקס, למחוק את שמו מהפנקס או לרשום בפנקס הגבלות על עיסוקו כעובד סוציאלי או להתלות את רישומו בפנקס, הכל לפי החלטת הועדה הרפואית.

(תיקון התשס"ה)

26. (בוטל).

פרק ו' - שפיטה משמעתית

עבירות משמעת

27. עובד סוציאלי שעשה אחת מאלה עבר עבירת משמעת :

(1) התנהג בדרך שאינה הולמת את המקצוע ;

(2) עבר על כללי האתיקה המקצועית שקבע השר לאחר התייעצות עם המועצה ;

(3) השיג את רישומו בפנקס במצג שווא ;

(4) גילה חוסר אחריות או רשלנות חמורה במילוי תפקידו ;

(5) הורשע בעבירה שיש עמה קלון או בעבירה שעולה ממנה כי הוא חסר האחריות הדרושה לעסוק בעבודה סוציאלית ;

(6) עבר על הוראה מהוראות סעיפים 7 ו-8.

הרכב ועדת המשמעת

28. (א) השר ימנה ועדת משמעת בת שלושה חברים שתפקידה לדון ולהחליט בעבירות משמעת (להלן - ועדת המשמעת).

(ב) חברי ועדת המשמעת יהיו -

(1) מי שכשיר להתמנות לשופט בית משפט שלום, שהציע שר המשפטים, והוא יהיה יושב ראש הועדה ;

(2) עובד משרד העבודה והרווחה בעל השכלה אקדמית ;

(3) עובד סוציאלי בעל ותק של חמש שנים לפחות, על פי המלצת המועצה ; לא המליצה המועצה כאמור תוך 45 ימים מיום דרישת השר - עובד סוציאלי כאמור שיקבע השר.

תקופת כהונה

(תיקון התשס"ד)

29. (א) חבר ועדת המשמעת יתמנה לתקופה של שלוש שנים, אך אפשר לשוב ולמנותו מחדש ובלבד שלא ימונה ליותר משלוש תקופות כהונה רצופות ; סיומה של תקופת המינוי אינו פוסל חבר ועדה מלסיים ענין שהתחיל לדון בו.

(ב) מינוי חברי ועדת המשמעת יפורסם ברשומות.

הפסקת כהונה

30. כהונת חבר ועדת המשמעת תיפסק על-ידי מסירת הודעה על כך מאת השר, בהתקיים אחת מאלה:

- (1) הוא התפטר מחברותו בוועדת המשמעת על ידי מסירת כתב התפטרות לשר;
- (2) נבצר ממנו דרך קבע, לדעת השר, למלא את תפקידו;
- (3) הורשע בעבירת משמעת לפי חוק, לרבות חוק זה, או הורשע בעבירה שיש עמה קלון;
- (4) הוא פשט את הרגל או נתמנה כונס לנכסיו מטעם בית המשפט;
- (5) לגבי חבר ועדת המשמעת שהוא עובד סוציאלי - אם חדל להיות עובד סוציאלי.

השעייה מכהונה

31. השר רשאי להשעות חבר ועדת משמעת מכהונתו על ידי מסירת הודעה על כך בהתקיים אחת מאלה:

- (1) הוא הועמד לדין משמעתי לפי חוק, לרבות חוק זה - עד לסיום ההליכים המשמעתיים נגדו;
- (2) הוגש נגדו כתב אישום בשל עבירה שיש עמה קלון - עד למתן פסק הדין;
- (3) לגבי חבר ועדת משמעת שהוא עובד סוציאלי - אם רישומו בפנקס הותלה או הוגבל לפי חוק זה - עד לביטולה כדין של ההתליה או ההגבלה.

אי תלות

32. במילוי תפקידו אין על חבר ועדת המשמעת מרות זולת מרות הדין.

מנין חוקי

33. ועדת המשמעת לא תדון בהרכב של פחות משני חברים, ובהם היושב ראש.

תובע וחוקר ותפקידיהם

(תיקון התשס"ד)

34. (א) התובע לפני ועדת המשמעת יהיה היועץ המשפטי של משרד העבודה והרווחה או עורך דין שהוא הסמיך לכך; היועץ המשפטי לממשלה או בא כוחו רשאי לשמש תובע, אם החליט על כך היועץ המשפטי לממשלה לפי נסיבות הענין.

(ב) קובלנה על עבירת משמעת תוגש בידי תובע.

(ג) תלונות על עבירות משמעת של עובדים סוציאליים ייחקרו בידי עובדים סוציאליים, שהם עובדי המדינה שימנה השר (בסעיף זה - חוקרים), אלא אם כן החליט תובע, לענין תלונה על עבירת משמעת מסוימת, כולה או מקצתה, לבצע חקירה בעצמו; החוקרים שמונו לפי סעיף קטן זה יפעלו לפי הנחיות התובע.

(ד) לצורך ביצוע סמכויותיהם לפי חוק זה יהיו לתובע ולחוקר הסמכויות לפי סעיף 2 לפקודות הפרוצדורה הפלילית (עדות), וסעיף 3 לפקודה האמורה יחול, בשינויים המחוייבים, על חקירה שעשה תובע או חוקר.

מחיקה אינה מונעת הגשת קובלנה

35. נמחק שמו של עובד סוציאלי מהפנקס, או הותלה רישומו בפנקס אין בכך כדי למנוע מתובע מלהגיש נגדו קובלנה לוועדת המשמעת ובלבד שהקובלנה הוגשה תוך 12 חודשים מיום המחיקה או ההתליה. נרשמה לגבי עובד סוציאלי הגבלה בפנקס, אין בה כדי למנוע מתובע מלהגיש נגדו קובלנה לוועדת המשמעת.

הדיון בוועדת המשמעת

36. (א) ועדת המשמעת תדון בדלתיים סגורות.

(ב) דיון משמעתי יתנהל בנוכחות תובע ומי שהוגשה נגדו קובלנה (להלן - נקבל), אך רשאית ועדת המשמעת לנהל דיון שלא בנוכחות נקבל אם סניגורו מתייצב במקומו, או אם נעדר הנקבל מהישיבה ללא סיבה מספקת, לאחר שהוזהר שאם ייעדר ללא סיבה מספקת רשאית הועדה לדון בענינו שלא בפניו.

(ג) ועדת המשמעת רשאית, מטעמים מיוחדים שיירשמו, להרשות נוכחותו של אדם אחר מאלה האמורים בסעיף קטן (ב) בדיון, כולו או בחלקו.

פסילת חבר ועדת משמעת

37. (א) תובע או נקבל רשאים לבקש שחבר ועדת המשמעת יפסול עצמו מלישב בדיון אם קיימות נסיבות שיש בהן כדי ליצור חשש ממשי מהטיית הדין בבירור הקובלנה.

(ב) נטענה טענת פסלות נגד חבר ועדת המשמעת, תחליט בה ועדת המשמעת לאלתר ולפני שתיתן כל החלטה אחרת.
(ג) על החלטת ועדת משמעת בענין פסלות, רשאים תובע או נקבל לערער לפני בית המשפט המחוזי תוך 30 ימים מיום המצאת ההחלטה.

סדרי דין

38. שר המשפטים, לאחר התייעצות עם השר, יקבע את סדרי הדין לפני ועדת המשמעת; כל עוד לא הותקנו תקנות או בענין שלא נקבעה לגביו הוראה בתקנות, תפעל הועדה בדרך הנראית לה כצודקת וכמועילה ביותר.

דיני הראיות

39. ועדת המשמעת אינה כפופה לדיני הראיות אלא במידה שהדבר נקבע בתקנות שהתקין שר המשפטים בהתייעצות עם השר.

עונשים משמעתיים

40. מצאה ועדת המשמעת כי הנקבל עבר עבירת משמעת רשאית היא לנקוט נגדו אחד או יותר מאמצעים אלה:

- (1) התראה;
- (2) נזיפה;
- (3) קנס עד 15,600² שקלים חדשים; שר המשפטים רשאי בצו לשנות את הסכום האמור לפי שינויים שחלו במדד המחירים לצרכן, בדרך הקבועה בסעיף 64 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן - חוק העונשין);
- (4) התליית הרישום בפנקס לתקופה של עד 5 שנים, כולל תקופת התליה לפי סעיף 47, אם היתה כזו;
- (5) מחיקה מהרישום בפנקס.

עונש על תנאי

41. (א) החליטה ועדת משמעת לנקוט נגד נקבל באמצעי משמעת כאמור בסעיף 40(4) או (5), רשאית היא להורות שאמצעי המשמעת עליו החליטה יהיה על תנאי.

(ב) נקבל שהוחלט לנקוט נגדו אמצעי משמעת על תנאי, לא יינקט נגדו אמצעי זה אלא אם כן עבר, תוך תקופה שנקבעה בהחלטת ועדת המשמעת ושלא תפחת משנה ולא תעלה על שלוש שנים (להלן - תקופת התנאי), אחת מעבירות המשמעת שנקבעו בהחלטה (להלן - עבירה נוספת) וועדת המשמעת מצאה, תוך תקופת התנאי או לאחריה, שהנקבל עבר עבירה נוספת כאמור.

(ג) תקופת התנאי תתחיל ביום מתן החלטת ועדת המשמעת בדבר נקיטת אמצעי המשמעת על-תנאי.

(ד) החליטה ועדת המשמעת לנקוט נגד נקבל אמצעי משמעת בשל עבירה נוספת, לא תקבע הועדה שאמצעי המשמעת יינקט על תנאי.

(ה) מי שנקבע לגביו אמצעי משמעת על-תנאי וועדת המשמעת החליטה לנקוט נגדו אמצעי משמעת כאמור בסעיף 40(4) או (5) בשל עבירה נוספת, תורה ועדת המשמעת על הפעלת אמצעי המשמעת על תנאי אלא אם כן החליטה להאריך את תקופת התנאי כאמור בסעיף קטן (ו). ועדת המשמעת רשאית להורות שהפעלת אמצעי המשמעת על תנאי תהיה בכפוף לתוצאות הערעור על נקיטת אמצעי המשמעת בשל העבירה הנוספת.

(ו) ועדת המשמעת שהחליטה לנקוט נגד נקבל אמצעי משמעת בשל עבירה נוספת, רשאית, במקום הפעלת אמצעי המשמעת על-תנאי, להאריך, פעם אחת בלבד, את תקופת התנאי או לחדשה לתקופה נוספת שלא תעלה על שנתיים. האריכה ועדת המשמעת את תקופת התנאי לתקופה נוספת לפני תום תקופת התנאי הראשונה, תחל תקופת התנאי הנוספת בתום תקופת התנאי הראשונה; חידשה ועדת המשמעת את תקופת התנאי לאחר שתמה תקופת התנאי הראשונה, תחל תקופת התנאי הנוספת מיום מתן ההחלטה, והכל כשועדת המשמעת לא הורתה אחרת.

חידוש רישום שנמחק

42. מי ששמו נמחק מהרישום בפנקס לפי סעיף 40(5) רשאי בתום 5 שנים ממתן החלטת המחיקה להגיש לרשם בקשה לרישום מחדש ואם שוכנע הרשם, לאחר התייעצות עם ועדת הרישום, כי קיימות נסיבות המצדיקות זאת, רשאי הוא לחדש את הרישום.

² שיעור הקנס עודכן לאחרונה בק"ת 6877, התש"ע, עמ' 949.

הודעה למתלונן

43. הוגשה קובלנה על עבירת משמעת על יסוד תלונה של אדם פלוני יודיע התובע למתלונן כאמור על החלטת ועדת המשמעת בענין תלונתו.

ערעור

44. תובע ונקבל רשאים תוך 45 ימים לאחר המצאת החלטת ועדת המשמעת לפי סעיפים 40 או 41, לערער עליה לפני בית המשפט המחוזי; אין בהגשת הערעור כדי למנוע או לעכב ביצוע החלטת ועדת המשמעת שעליה הוגש הערעור, אלא אם כן החליט בית המשפט המחוזי אחרת.

פסילה מטעמי מחלת נפש

45. היה לוועדת המשמעת חשש סביר שמחמת מחלת נפש, אין הנקבל מסוגל לעמוד בדיון או שאינו אחראי למעשה או למחדל נושא הקובלנה, רשאית היא לבקש מהרשם לנהוג לפי הוראות פרק ה'; אולם אם לא נמחק או הותלה רישומו של הנקבל בפנקס לפי הוראות פרק ה' תמשיך ועדת המשמעת בהליך המשמעת.

פרסום

46. ועדת המשמעת רשאית, לאחר ששמעה את התובע ואת הנקבל, להורות על פרסום החלטתה או מקצתה, עם או בלי שמו של הנקבל, בדרך שתקבע.

התליה

(תיקון התשס"ד)

47. (א) ועדת המשמעת רשאית, לפי בקשת תובע, להורות לרשם להתלות את רישומו בפנקס של נקבל או של עובד סוציאלי שהוגש נגדו כתב אישום בעבירה כאמור בסעיף 27(5) עד למתן החלטה סופית בוועדת המשמעת או בבית המשפט, כפי שתקבע; לא ניתנה החלטה סופית עד תום תשעה חודשים מיום התליית הרישום, בטלה ההתליה; ואולם רשאית ועדת המשמעת להאריך את התקופה האמורה בתקופות נוספות שלא יעלו על תשעה חודשים כל אחת, עד מועד מתן ההחלטה הסופית.

(ב) על החלטת ההתליה לפי סעיף זה יחולו הוראות סעיף 44 בשינויים המחוייבים.

סיכון כפול

48. ענישה או זיכוי בפלילים אינם מונעים נקיטת אמצעים על עבירת משמעת על ידי ועדת המשמעת נגד מי שרשום בפנקס בשל אותו מעשה או מחדל ונקיטת אמצעים או זיכוי על ידי ועדת המשמעת אינם מונעים אישומו בפלילים.

דיון משמעתי ודיון פלילי

(תיקון התשס"ד)

48א. הוגש נגד עובד סוציאלי כתב אישום בשל מעשה או מחדל המשמש גם עילה לדיון לפני ועדת המשמעת לפי חוק זה, תפסיק ועדת המשמעת את דיוניה בקובלנה עד מתן פסק דין סופי במשפט הפלילי, אלא אם כן החליטה הועדה אחרת מטעמים מיוחדים שיירשמו.

שיפוט משמעתי לפי חיקוק אחר

49. עובד סוציאלי הכפוף לשיפוט משמעתי גם לפי חיקוק אחר מותר לשפוט אותו על עבירת משמעת לפי חוק זה אפילו נשפט כבר בשל אותו מעשה או מחדל לפי החיקוק האחר, וכן מותר לשפוט אותו כאמור לפי חיקוק אחר אפילו נשפט כבר על עבירת משמעת לפי חוק זה, ובלבד שלא יחוייב בקנס יותר מפעם אחת על אותו מעשה או מחדל.

פסק דין במשפט פלילי

50. הממצאים והמסקנות בהכרעת הדין שבפסק דין סופי במשפט פלילי המרשיע את הנקבל, יראו אותם כמונחים בהליך המשמעתי נגד אותו נקבל.

(תיקון התשס"ד)

פרק ז' - המועצה לעבודה סוציאלית

מינוי המועצה לעבודה סוציאלית והרכבה

(תיקון התשס"ד)

51. השר ימנה מועצה לעבודה סוציאלית אשר תמנה 31 חברים וזה הרכבה :

- (1) השר או מי שהוא מינה לכך והוא יהיה יושב ראש המועצה ;
- (2) שני נציגים של משרד העבודה והרווחה שאחד מהם הינו עובד סוציאלי ;
- (3) נציג המוסד לביטוח לאומי ;
- (4) נציג משרד הבריאות ;
- (5) נציג משרד הבטחון ;
- (6) נציג צבא ההגנה לישראל ;
- (7) נציג נציבות שירות המדינה ;
- (8) חמישה נציגי מועצת המנהלים של בתי הספר לעבודה סוציאלית ;
- (9) שני נציגים של ארגונים וולונטריים בתחום הרווחה שיקבע השר ;
- (10) שלושה עובדים סוציאליים נציגי מרכז השלטון המקומי ;
- (11) ששה עובדים סוציאליים נציגי איגוד העובדים הסוציאליים ;
- (12) שלושה נציגי ציבור שיקבע השר ;
- (13) עובד סוציאלי מבין העובדים הסוציאליים העוסקים במקצוע העבודה הסוציאלית באופן עצמאי, שיקבע השר ;
- (14) שלושה נציגי ארגונים המייצגים את האוכלוסיה הנזקקת לשירותי רווחה, שיקבע השר.

תפקיד המועצה

52. המועצה תייעץ לשר בענינים שלגביהם עליו להתייעץ עם המועצה לפי חוק זה ובענינים אחרים הנוגעים לעיסוק בעבודה סוציאלית.

תקופת כהונה

53. חבר המועצה יכהן שלוש שנים, ומותר לשוב ולמנותו ; נתפנה מקומו יתמנה באותה דרך חבר אחר במקומו שיכהן עד תום תקופת כהונתו של קודמו ; מי שכהן כחבר המועצה שתי תקופות רצופות יוכל לשוב להתמנות אליה רק אחרי הפסקה של 3 שנים רצופות.

ועדות

54. (א) המועצה רשאית למנות, מבין חבריה ושלא מבין חבריה, ועדות קבועות וועדות לענינים מסויימים, לקבוע את תפקידיהן וסמכויותיהן ולאצול להן מסמכויותיה.
- (ב) המועצה תמנה, מבין חבריה ושלא מבין חבריה, ועדה קבועה שתכהן כועדת מידע לענין סעיף 7 ; ועדת המידע כאמור תמנה 3 חברים ומהם חבר אחד יהיה מי שכשיר להתמנות כשופט בית משפט השלום והוא יהיה היושב ראש, וחבר אחד שהינו עובד סוציאלי.

השתתפות בישיבות

55. הרשם ויושב ראש ועדת הרישום רשאים להשתתף בישיבות המועצה וועדותיה, ללא זכות הצבעה.

סדרי עבודה

56. המועצה וכל ועדה שמינתה רשאיות לקבוע את סדרי עבודתן, ככל שאלה לא נקבעו לפי חוק זה.

פרק ח' - עונשין ושונות

עונשין

57. (א) העושה אחת מאלה, דינו - מאסר שנה או קנס כאמור בסעיף 61(א)(2) לחוק העונשין ;

- (1) עוסק בעבודה סוציאלית בניגוד להוראות סעיף 3 ;
- (2) עובר על הוראות סעיפים 4 או 5 ;
- (3) מגלה מידע בניגוד להוראות סעיף 8 ;
- (4) מגלה ידיעה על מחלה מסכנת בניגוד להוראות סעיף 24.

(ב) מי שנדרש למסור מידע או מסמך לפי סעיף 23 וסירב למסרם, דינו - מאסר ששה חודשים.

סמכויות עזר

(תיקון התשס"ה)

58. (א) הועדה הרפואית או ועדת המשמעת רשאיות, אם הדבר דרוש למילוי תפקידיהן -

- (1) לזמן אדם לבוא לפנייהן כדי להעיד או להציג דבר ;
 - (2) לחייב עד להעיד בשבועה או בהן צדק בהתאם להוראות החלות בבית המשפט ;
 - (3) לבקש מבית המשפט שבתחום שיפוטו יושבת הועדה ליתן צו לפי סעיף 13 לפקודת הראיות [נוסח חדש], התשל"א-1971, לשם גביית עדות ;
 - (4) לפסוק דמי נסיעה ולינה ושכר בטלה לעדים שהוזמנו מכוח סעיף זה כמו לעד שהוזמן להעיד בבית המשפט.
- (ב) דרשה ועדה מאדם להעיד או להציג דבר כאמור בסעיף קטן (א) וסירב לעשות כן ללא הצדק המניח את דעת הועדה, רשאי בית המשפט שבתחום שיפוטו יושבת הועדה לכפות, על פי בקשת יושב ראש הועדה, את הציות להוראות הועדה בדרך של מאסר שלא יעלה על חודש או הטלת קנס שלא יעלה על האמור בסעיף 40(2) לחוק העונשין.
- (ג) בסעיף זה, "בית משפט" - לענין ועדה רפואית - בית משפט לענינים מינהליים, ולענין ועדת משמעת - בית משפט מחוזי.

סדרי דין

59. שר המשפטים, בהתייעצות עם השר, רשאי לקבוע סדרי דין לענין סעיף 58.

הפסקת כהונה

60. (א) התפטרותו של חבר המועצה או של חבר ועדה מועדונית, של חבר ועדת הרישום, או של חבר ועדה רפואית תהיה בכתב לשר ותחילת תקפה כעבור 15 ימים מיום מסירתה.
- (ב) השר רשאי להעביר מכהונה חבר מועצה או חבר ועדה כאמור בסעיף קטן (א) אם -
- (1) נבצר ממנו דרך קבע, לדעת השר, למלא את תפקידו ;
 - (2) הוא הורשע בעבירה שיש עמה קלון.
 - (3) הוא פשט את הרגל או נתמנה כונס לנכסיו מטעם בית המשפט ;
 - (4) הוא עזב את הארץ לצמיתות ;
 - (5) הוא נעדר ברציפות וללא סיבה סבירה משלוש ישיבות עוקבות של המועצה או של ועדה כאמור ולאחר שניתנה לו הזדמנות להשמיע את דברו.
- (ג) העובד במשרד או בגוף פלוני או מכהן בו בתפקיד כלשהו והוא חבר במועצה או בועדה כאמור בסעיף קטן (א) כנציג של אותו משרד או גוף, וחדל לעבוד באותו משרד או גוף או לכהן באותו תפקיד - רשאי השר להעבירו מכהונתו כחבר המועצה או כחבר ועדה כאמור ולמנות במקומו נציג אחר של אותו משרד או גוף, לפי הענין.

ביצוע ותקנות

61. (א) השר ממונה על ביצוע חוק זה, והוא רשאי להתקין תקנות בכל הנוגע לביצועו.
- (ב) השר, בהסכמת שר האוצר ובאישור ועדת העבודה והרווחה של הכנסת, רשאי לקבוע אגרות בעד רישום או עיון בפנקס.

תיקון חוק לימוד חובה - מס' 22

(תיקון התשס"ד)

62. בחוק לימוד חובה, התש"ט-1949, בסעיף 4 -

- (1) בסעיף קטן (ב)(3), במקום "אדם הכשיר לעבודה סוציאלית, כהגדרתו בחוק³ שירותי הסעד, התשי"ח-1958" יבוא "עובד סוציאלי כהגדרתו בחוק העובדים הסוציאליים, התשנ"ו-1996".
- (2) (נמחקה).

³ . במקור נכתב: "חובה".

תיקון חוק שירותי הסעד מס' 5

63. בחוק שירותי הסעד, התשי"ח-1954 -

(1) בסעיף 1 -

(א) במקום ההגדרה "פקיד סעד" יבוא:

"פקיד סעד" - עובד סוציאלי ששר העבודה והרווחה מינהו פקיד סעד לענין חוק זה; "

(ב) במקום ההגדרה "כשיר לעבודה סוציאלית" יבוא:

"עובד סוציאלי" - כהגדרתו בחוק העובדים הסוציאליים, התשנ"ו-1996."

(2) בסעיף 2(ה), במקום "כשיר לעבודה סוציאלית" יבוא "עובד סוציאלי".

תיקון חוק הסעד (טיפול במפגרים) - מס' 3

64. בחוק הסעד (טיפול במפגרים), התשכ"ט-1969, בסעיף 1, במקום ההגדרה "פקיד סעד" יבוא:

"פקיד סעד" - עובד סוציאלי כהגדרתו בחוק העובדים הסוציאליים, התשנ"ו-1996, שנתמנה פקיד סעד לפי הוראות סעיף 21(ג)."

תיקון פקודת הראיות - מס' 12

65. בפקודת הראיות [נוסח חדש], התשל"א-1971, אחרי סעיף 50 יבוא:

"עדות עובד סוציאלי

50א. (א) עובד סוציאלי כהגדרתו בחוק העובדים הסוציאליים, התשנ"ו-1996, אינו חייב למסור ראיה על דבר הנוגע לאדם שנזקק לשירותו והדבר הגיע אליו תוך עיסוקו כעובד סוציאלי והוא מן הדברים שלפי טיבם נמסרים לעובד סוציאלי בדרך כלל מתוך אמון שישמרם בסוד, אלא אם כן ויתר האדם על החסיון או שבית המשפט מצא כי הצורך לגלות את הראיה לשם עשיית צדק עדיף על הענין שיש שלא לגלותה.

(ב) הוראות סעיף קטן (א) יחולו גם לאחר שחדל העד להיות עובד סוציאלי.

(ג) נטען חסיון לפי סעיף זה, יהיה הדיון בדלתיים סגורות; החליט בית המשפט לשמוע את העדות, רשאי הוא לשמעה בדלתיים סגורות."

תיקון חוק חינוך מיוחד - מס' 3

66. בחוק חינוך מיוחד, התשמ"ח-1988, בסעיף 6(א)(5), במקום "כשיר לעבודה סוציאלית כמשמעותו בחוק שירותי הסעד, התשי"ח-1958" יבוא "עובד סוציאלי כהגדרתו בחוק העובדים הסוציאליים, התשנ"ו-1996".

תחילה

67. תחילתו של חוק זה בתום שלושה חודשים מפרסומו.

אורה נמיר

שמעון פרס

שרת העבודה והרווחה

ראש הממשלה

שבח וייס

עזר ויצמן

יושב ראש הכנסת

נשיא המדינה